

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 13.06.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Läänemaa**registrikood: 90013874**

tänava/talu nimi, Posti tn 41a

maja ja korteri number:

linn: Haapsalu linn

vald: Haapsalu linn

maakond: Lääne maakond

postsihtnumber: 90507

telefon: +372 5028021

e-posti aadress: anu.kikas@gmail.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	14
Bilanss	14
Tulemiaruanne	15
Rahavoogude aruanne	16
Netovara muutuste aruanne	17
Raamatupidamise aastaaruande lisad	18
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	18
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	20
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 5 Annetused ja toetused	20
Lisa 6 Tööjõukulud	21
Lisa 7 Seotud osapooled	21
Aruande allkirjad	22
Vandeauditori aruanne	23

Sihtasutuse Lääne-Eesti Arenduskeskus (LEAK, novembrini Läänemaa Arenduskeskus ehk LAK) 2017 aasta tegevuste kokkuvõte

SA Lääne-Eesti Arenduskeskus asutati 15.mail 2017 aastal. Asutajateks olid Haapsalu linn ning Lääne-Nigula, Ridala, Kullamaa, Nõva, Noarootsi, Martna ja Vormsi vallad.

Sihtasutuse eesmärgiks on toetada omavalitsuste konkurenstivõime suurendamist, aidata kaasa omavalitsuste säästlikule ning jätkusuutlikule arengule ning algatada ja ellu viia selleks vajalikke tegevusi.

Suhtasutus tegeleb

1. regionaalse ettevõtlusalase nõustamisega, koolituseks ja regionaalse ettevõtluse arendamiseks eraldatud riiklike ja muude vahendite sihipärase kasutamise korraldamisega, lähtudes riigi regionaal- ja ettevõtluspoliitikast,
2. kolmanda- ja avaliku sektori nõustamisega maakondliku arendustegevuse edendamisel ja kohaliku arengut toetavate projektide algatamisel, planeerimisel ning elluviimisel.

Varasematel aastatel viis neid tegevusi Läänemaal ellu Lääne Maavalitsuse poolt asutatud SA Läänemaa Arenduskeskus.

20. septembril 2017 sõlmisid omavalitsuste asutatud SA Lääne-Eesti Arenduskeskus ja Lääne Maavalitsuse poolt asutatud SA Läänemaa Arenduskeskus ühinemislepingu. Ühinemine kanti registrisse novembri alguses. Ühendamise tulemusena kustutati SA Läänemaa Arenduskeskus registrist ning SA Lääne-Eesti Arenduskeskus jätkas tema tegevust Läänemaal.

Tegevused ettevõtlusvaldkonnas

Ettevõtluse suunalisi tegevusi viidi ellu peamiselt kahe Euroopa Liidu tugiprogrammi – Ettevõtlikkusteadlikkuse arendamise programm (ehk lühendatuna EVTP) ja programmi Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks (ehk PATEE) toetusega. Omafinantseeringusse panustas Läänemaa Omavalitsuste Liit. EVTP-st toimus ettevõtjate nõustamise, Ettevõtluspäeva, alustavate ettevõtjate baaskoolituse ning ettevõtete välismessikülastuste finantseerimine ning projektist „Läänemaa PATEE 2017“ mikroettevõtete võimekuse tõstmine - turunduse tõhustamine, maakonna turunduse ja investorteeninduse korraldamine ning Läänemaa haridusuuendus noorte ettevõtlikkuse edendamise toena. Kodanikuühiskonna suunalisi tegevusi rahastab Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK). Projektide elluviimist on toetanud ka Lääne maavalitsus.

2017. aastal on panustatud LAKi tegevuste kaudu maakonna ettevõtluse, investorteeninduse, KOV-de arengusse.

EVTP 2017 aastal – 70748 eurot (palgafond ja tegevused, projekti toetus 100%, ilma omafinantseeringuta);

PATEE 2017 a tegevusteks 71875 eurot (palgafond ja tegevused) ja 2018 aastaks rahuldatud projekti taotlus 60 375 eurot (toetus 84%);

Regionaalse investorkonsultandi (RIK) 2017 a palgafond ja tegevused, mis katavad nelja Lääne-Eesti maakonda, 75000 eurot (toetus 100%);

Europe Direct Läänemaa teabekeskus 2018a rahuldatud projektitaotlus - 22 040 eurot (toetus 50%)

Ülevaade keskuse olulisematest ettevõtluse arengule suunatud projektidest ja tegevustest EVTP programmist

- Ettevõtlusteadlikkuse programmist finantseeritud **peamine tegevus on baasnõustamise osutamine**. 2017 a nõustati 274 unikaalset klienti, mis on 30 ühiku võrra rohkem kui 2016;
- Esmakordselt toimus Läänemaal **Ettevõtlusnädal** (2-8.10.17), mille üle-eestiliseks fookuseks olid Noored. Ettevõtlusnädala raames toimus laste joonistamisvõistlus „Minu kodukoha ettevõtte“, ekspordiseminar, mini-hackathon HKHK-s ja Lääne-Nigula valla noorte inspiratsioonipäev „Avan ukseid“. Läänemaa ettevõtlusnädala raames toimunud sündmustel osales kokku 318 inimest (plaan 270);
- **Toetati Läänemaa ettevõtjaid välismesside külastamisel ja uute ideede hankimisel** - korraldati 3-päevane tutvumisreis Düsseldorfis Rehacare rehabilitatsioonimessiga (4-6.10.17, 12 osalejat) ja valmistati ette tekstiilisektori ettevõtjate ISPO messi 3-päevane külastusreis Münchenisse 29.-31.2018 (15 osalejat);
- **Korraldati üheksa ettevõtjate infohommikut** (kokku 156 osalejat) erinevatel ettevõtlust puudutavatel teemadel (3h formaat), kaasates ka Europe Direct lisavahendeid;
- **Korraldati Läänemaa eksportööride lõunaseminar** (3.10.17, 18 osalejat), kaasates Europe Direct lisavahendeid, kus pakuti eksportivatele tootmisettevõtetele värsket infot maailmamajanduses toimuvast Luminor Panga vaates, EAS muutunud lähenemisest ettevõtete toetamisel ning maavanem andis ülevaate riigireformiga seonduvast;
- Väga hea tagasiside sai **Läänemaa Ettevõtluspäev** Haapsalus (toimus 4.10.17, osales 51 inimest, mis on mõnevõrra vähem kui 2016). Osalejad hindasid ettevõtluspäeva kasulikkust 10 pallist 8,7ga.
- Kõrge tagasiside sai **Alustava ettevõtja baaskoolitus**, mis toimus 30.10-12.12.17. Tegemist oli 7-päevase koolitusega, mille viis läbi BDA Consulting OÜ. Esmakordselt komplekteerus grupp (22 inimest) ise ilma täiendava reklaamita. Äriplaani kaitses 17 inimest.
- Ettevõtluskonsultant osales **MTÜ Läänemaa Rannakalanduse Seltsi hindamiskomisjoni** töös. Paljude projektide hindamisest pidi konsultant end taandama, kuna oli seotud isik projekti nõustamise tõttu. Samuti toetas konsultant MTÜ **Kodukant Läänemaa LEADER** meetme taotlusvoorude ettevalmistamist, osaledes ettevalmistavates aruteludes, tehes täiendusi taotlusvooru avamisest teavitamisel ning hindamiskriteeriumide- ning taotlusvormide väljatöötamisel, ning jagades taotlusvoorude infot LAK infokanalite kaudu.
- **Klientidele lähemale**. Esimesel poolaastal korraldas LAK regulaarseid ettevõtlusnõustamisi (ja samaaegselt ka MTÜ-nõustamisi) Lihulas. Nõustatud sai 22 ettevõtlusklienti. Selleks tehti koostööd Lihula vallaga, kes pakkus ruumid ja korraldas oma infokanalite kaudu teavituse. Klientide tagasiside oli väga positiivne.
- **Nõustamismahtude tabel – ettevõtjate nõustamine 2017**

		2016	2017
	Nõustatud alustavaid ettevõtjaid kokku	174	214

Alustavate ettevõtjate nõustamine	Esitatud Starditoetuse taotlusi (keskuse nõustamise abil)	3	7
	Neist EASi poolt rahastatud taotlusi	1 (1menetluses)	5 (1 menetluses, 1 taotleja võttis tagasi)
	Nõustamise tulemusena valminud tegevusplaanide arv (äri-, turundus-, finantsplaanid jne)	13	34
	Keskuse nõustamise abil ettevõtjate poolt loodud uute ettevõtete arv	22	41
	Esitatud Eesti Töötukassa starditoetuse taotlusi (keskuse nõustamise abil)	2	14
	Neist rahastatud taotlusi	1 (1menetluses)	13
	Ettevõtjate esitatud muid EASi toetusprogrammide taotlusi (keskuse nõustamise abil)	8	4
	Neist EASi poolt rahastatud taotlusi	8	3 (1 menetluses)
	Esitatud projekte PRIA, Leader - programmi	18	22
	Neist rahastatud taotlusi	11	13
Tegutsevate ettevõtjate nõustamine	Nõustatud tegutsevaid ettevõtteid kokku	70	83
	s.h. nõustatud EASi programmidest	28	25
	Nõustamise tulemusena valminud tegevusplaanide arv (äri-, turundus-, finantsplaanid jne)	27	22
	Ettevõtjate esitatud muid EASi toetusprogrammide taotlusi (keskuse nõustamise abil)	8	3
	Neist EASi poolt rahastatud taotlusi	7 (1menetluses)	3

- 2017 aasta alguses loodi EAS täiendaval (100%) rahastusel Lääne-, Hiiu- ja Saaremaa piirkonda kogenud ettevõtete (KEV) konsultandi ametikoht ja märtsis värvati töötaja

(finantseerimisega Saaremaa Arenduskeskuse kaudu ja asukohaga samas). Konsultandi

tegevuse eesmärgi fookuseks oli nõustada juba tegutsevaid ettevõtteid, kelle käive ületab 80 000eur aastas, kellel on vähemalt 3 töötajat ja kes on tegutsenud vähemalt 3 aastat. Lisaks on oluline mõõde ekspordipotentsiaali olemasolu. KEV konsultant on aasta lõpuks laiendanud sihtgruppi ja nõustab ka ettevõtteid, kelle on potentsiaal saavutada eeltoodud kriteeriumid. Eesmärk on jõuda kahe aastaga kolmes maakonnas kokku 40 kliendini, kes ületavad eeltoodud kriteeriume ja toetada nende arengut. 2017 aastal oli portfellis 14 klienti, kellest 11 on ekspordipotentsiaaliga, 12 vastavad kõigile tingimustele. Viis ettevõtet tegutseb puidutööstuses, ülejäänud ettevõtted jagunevad eri sektorite vahel. Põhjalikult on tulemuslikkuse hinnanguid vara anda.

- Nelja maakonna ulatuses teenuseid pakkuv, 100% EAS finantseeritav Lääne-Eesti regionaalne investorkonsultant (RIK), keskendub tegevustes välisomanduses olevatele ettevõtetele. Tema tegevuste seas olid 2017 a olulisemad tervet regiooni puudutavate investorpäringutele vastamine (12), potentsiaalsete investorite visiitide korraldamine (9), väärtuspakkumiste koostamine (8) ja suhtlus EAS Välisinvesteeringute keskuse ning sinna kuuluvate välisesindajatega. Lisaks oli RIK tegevuste seas 80 osavõtjaga regiooni tööstuskonverentsi korraldamine Pärnus, regiooni parima digitaliseerija valimine koostöös IKT klastriga (Baltic Workboats), regiooni energiasektori ettevõtete visiidi korraldamine Soome ja Rootsi (Vaasa/Västerbotten) ja Kuressaare energiakonverentsi sisulise poole ettevalmistamine. Konsultant esindas regiooni välismessidel (nt Berlinis – ConhIT, merendustarvikute mess METStrade Amsterdamis, UK suurimal taastuvenergia messikonverentsil All Energy Glasgows, Hollandis biomajanduse konverents/messil) ja konverentsidel, et leida regioonile sobivaid kliente ja äri võimalusi. Konsultant panustas Interreg energiaprojekti sisulisse ettevalmistamisse ja partnerite leidmisse. Ettevõtetele pakutava konkreetse toetuse seas oli nende kaasamine EAS Arenguprogrammi.

Hinnang ettevõtlusvaldkonna nõustamisele

Võrreldes 2016. aastaga on nõustamiste arv tõusnud. Nõustamistel küsitakse enim ettevõtlusega alustamise võimaluste kohta (äriühingute erinevused), maksude ja raamatupidamise kohta ning rahastusvõimaluste kohta. Maakonna ettevõtjad on aktiivsed PRIA ja LEADER meetmest lisaraha taotlejad, aga tagasihoidlikumad EASi võimaluste kasutamisel.

31.10.2017 a seisuga on Läänemaale registreeritud 73 uut äriühingut (2016 a 161 uut äriühingut).

Seisuga 31.11.2017 on Äriregistri andmetel Läänemaal registreeritud kokku 3344 äriühingut, (sh 2343 osaühingut, 881 FIEt, 43 aktsiaseltsi, 35 tulundusühistut, 28 usaldusühingut, 11 täisühingut ning 3 välismaa äriühingu filiaali).

PATEE programmi (Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks) tegevused

- **Noorte ettevõtlikkuse arendamine ja Läänemaa Haridusuuendus ([LHU](#)):**

Läänemaa Haridusuuenduse tegevustesse kaasati kõik Läänemaa koolid ja tegevusi viidi läbi kõigis LHU valdkondades (Keskkond, Kogukonna kaasamine, Lõimimine, Üldpädevused, Ettevõtlikkus, Vabatahtlik töö, Õppemeetodid, Digipädevused, Arengu hindamine).

Esimesel poolaastal osalesid koolid väga aktiivselt HITSA koolitustel (kokku oli kolm koolitussarja, neist kaks õnnetus Läänemaale tuua). Vormistati ka Digipeeglit ja sellega seoses tekkis koolidel edasine digi-tegevuskava. Teisel poolaastal tegeleti enim kogukonna kaasamise ja hindamise/tagasisideandmise valdkonnaga.

Robootika on paljudes koolides saanud tunni (nt matemaatika, eesti keel, muusika) loomulikuks osaks, on huviringid ning osaletakse järjest aktiivsemalt ka Robotexil. Koolide tase valdkonniti on väga erinev, sellel on ka täiesti mõistetavad põhjused (asukoht, õpilaste ja õpetajate arv jms).

Õppeaasta 2016/17 lõpuks kaardistati konsultandi eestvedamisel täpsemalt koolide vajadused järgneva õppeaastaks nii koolituste kui õppereiside osas. Lõplik kava valmis koostöös koolijuhtidega 2017/18 õppeaasta oktoobriks ja on nähtav [LHU kodulehel](#).

Konsultant panustas Tuksis toimunud Läänemaa Koolide II koostööpäevade ettevalmistamisse ja läbiviimisesse, fookuses oli sel korral kaasav haridus. Koostööpäevad toimusid LMV, Läänemaa koolijuhtide ühenduse ja LAK koostöös, rahastas ka INNOVE.

LHU indikaatorite järgi on kaardistamata veel kaks maakonna kooli. Ühel neist on hinnang tehtud teise meetodika alusel, teisega oli tegevuskava sügiseks kokku lepitud. Mõlemad koolid osalevad LHU tegevustes, kontakt koolidega on hea.

Eelmisel õppeaastal tekkinud töögrupid (üldõpetus ja robootika) toimetasid iseseisvalt, LAK tugi polnud vajalik. Üldõpetusele rõhustid maakonnas kaks kooli, probleemiks on tavakooli õppekavadega ühtlustamine. Lahendusi otsiti eksperdi kaudu ministeeriumi ja ministri tasandil, kui edusamme tänaseni pole. Oleme kokku leppinud kohtumise koolidega, kes midagi analoogset teevad, kohtumised jäävad uude aastasse.

Ülikooli kaasamiseks ja teadusliku toe saamiseks programmi elluviimisel valmistati koostöös TLÜ Haridusteaduste Instituudiga ette magistr tööde teemad (kokku 12). Aruande valmimise hetkel aasta lõpus polnud magistrandid oma lõputöid veel lõplikult kinnitanud.

LHU paremaks elluviimiseks toetas LAK Läänemaa Koolijuhtide Ühendust töö ümberkorraldamisel (seoses 4 kooli kuulumisega peale valimisi Pärnu maakonda) ja uutele tööjaotustele (nt kontaktisikud Eesti Koolijuhtide Ühenduses).

Valmistati ette 2017/18 õppeaasta kevad-talvine periood (ülemaakondlik koolide koostööpäev 26.veebruaril, õppereisid jms).

Tehtud tegevused:

- 3 õppereisi (koolide õpetajatele, töötajatele, juhtidele), üks kahepäevane Lõuna-Eestisse (28 osalejat, millega katsime 5 LHU valdkonda) ning kaks Harjumaale (vastavalt 11 osalejat, 4 LHU valdkonda) ning 18 osalejat (3 LHU valdkonda).
- Seminarid (digiturundus koolidele – 8 osalejat, kujundava hindamise koolitus 18 osalejat + jätkukoolitus);
- LHU aastalõpuseminar (15 osalejat)
- Loovtööde (mitmed ettevõtlikkusega seotud tööd) komisjonis osalemine (Virtsu Kool),
- Kunst tööde võistlus lasteaedadele ja kuni 3. klassile eesmärgiga kutsuda koole ja lasteaedadeid ettevõtteid külastama ning selle kokkuvõtteks grupiga koostatud kunst tööde esitama.
- Seoses tulemuste kaardistamisega on koos eksperdiga külastatud paljusid maakonna koole (erinevatel asjaoludel jäi kohtumata Taebla Kooli, LÜGi, Viigi Kooli, Lihula Gümnaasiumi ning HTG-ga).
- Konsultant koostas 3 LHU uudiskirja, (listis on 280 liiget) ja panustas LHU Facebooki lehe uudisvoogu.

Hinnang LHU tegevusele ja tulemusele - rahuldav. Täna teavad kõik koolid edasi liikumise suunda, eesmärgid ja tegevusviise. LAK on koolijuhtide poolt võrdväärse partnerina omaks võetud, aktiivsesse LHU suhtlusringi on lisandunud ka need koolid, kes alguses asjasse väga ettevaatlikult suhtusid.

- **Ettevõtlik Kool** – Konsultant osales üle-eestilise võrgustikuga korralistel 2-päevastel kohtumistel, millest 1.päev on koolituspäev vajalikel teemadel (sel aastal tutvusime kovisiooni meetodite ja visuaalse konspekterimise meetodiga).

EETA tegevused käivad (Haridus-ja Teadusministeeriumi rahastatav projekt, mida rahastatakse Ida-Viru Ettevõtluskeskuse (IVEK) kaudu tänu Ettevõtliku Kooli programmi algatusele ning on laienenud seeläbi üle kogu Eesti; LAK on ühinenud Ettevõtliku Kooli võrgustikuga aastal 2013). Ettevõtliku Kooli võrgustikuga on 2017a Läänemaalt ühinenud Palivere Põhikool, kes valis ettevõtlikkuse esimeseks fookuseks, kellel on vajalikud koolitused läbitud ning kes sel õppeaastal hakatati sisehindamiseks vajalikke materjale koostama ja koguma. Teised koolid tegelevad ettevõtlikkusega läbi LHU, kus mõõdikud on samad.

Välja kuulutati ja viidi läbi Ettevõtliku Kooli edulugude konkurss. Läänemaa esitas kuus võistlustööd, millest kaks jõudsid üle-eestilisel konkursil auhinnalistele kohtadele (Oru Kool II koht ja Kõmsi Lasteaed-Algkool III koht).

Haridusfestival 2017 toimus sel aastal Läänemaal, 12. oktoobril HKHKs.

- **Ettevõtlikkust Edendades** (endise nimega Unistused Ellu) **koostöövõrgustik** – konsultant on jätkuvalt nõukojas aktiivne, kuna tegevused haakuvad väga tihedalt ettevõtlikkuse ja ettevõtluse arendamise muude teemadega. Kaubandus-ja Tööstuskoda valmistas ette konkreetseid ettepanekuid seadusemuudatusteks (teemad on viimasel aastal olnud noorte tööhõivega seotud), ettepanekud on ka arvesse võetud ning hakkavad ellu minema. Kevadseminar toimus 2. juunil ning oli suunatud noorte aktiivseks kaasamiseks tööturule (vaata lisa: [SIIT!](#)). Sügisseminar toimus 29.novembril ja teemaks oli „Õppetöö põnevaks ja eluliseks koostöös ettevõtjatega“. Saadud kontakte on kasutatud nt õppereisideks jm. Konsultandi panus on olnud väikese maakonna ja väikeettevõtja vaate/sisendi andmine. Seminaridel osalemine annab ka heade koolitajate/esinejate kontakte
- **Koostöö kolledžiga** – koostöö jätkub, nende esindaja oli kaasatud LHU tegemiste ettevalmistamisse, samuti on nad kaasatud maakonna Ettevõtliku kooli edulugude hindamise komisjoni. Konsultant on juhendanud tudengeid kolledžiga seotud äriplaanide koostamisel. Üks neist sai ka Töötukassa alustava ettevõtja toetust. Konsultant osales ka ELU-projektide hindamisel (5 tiimi) ning Tervisejuhi eriala õppekava uuendamise ettepanekute väljatöötamisel.
- **HKHK minihakkatonid 2 tk** (vastavalt 65 ja 58 osalejat), lisaks olid partneriks ka JCI Haapsalu, INNOKAS, TLÜ Haridusuuenduse Kompetentsikeskus ning Mainori kõrgkool. LAK-i ja ettevõtlusinfo jagamiseks on läbi viidud **infotunnid HKHKs** (osalejate arv 3+11) ning koostöös INNOKAGA LÜG-i noortele (3 tk, kokku 65 osalejat).
- **Konsultant esines kahes „Digitunnis“** („Tagasi kooli“ algatus) kahes maakonna koolis (osalejaid kokku 40 ja 15). Teemaks oli - milliseid digivahendeid ja kuidas kasutan oma töös.
- **Õpilaste 7 õppereisi ettevõtetesse:** Tartusse 1, Pärnusse 3, Tallinnasse 3 korda. Kokku oli 227 osalejat, kokku külastati 17 ettevõtet. Koostati ka töö- ja tagasisidelehed.
- **Innovatsioonikeskus** - õpilasfirmade suunal esitasime rahastustaotluse EASile, saime ka rahastuse, millega tellisime INNOKAlt õpilasfirmade juhendamist Haapsalu ja lähivalla õpilastele. 2016/17 õ/a lõpuks oli registreeritud 13 õpilas- ja minifirmat JA Eestis juures ning 5 Bright Minds ettevõtluskonkursi tiimi ja 1 Hakkatoni tiim. 2017 aasta lõpuks oli registreeritud 11 õpilas- ja minifirmat JA Eestis juures ning 7 Bright Minds ja INNOKAS ettevõtlustiimi.
Angela Leppik esindab maakonda jätkuvalt Bright Minds ettevõtluskonkurssi korraldava Mektoryga (Innoka ja Mektory koostöölepingu alusel) ning majandusõpetajate üle-eestilistel kokkusaamistel. LAK jagab tema edastatud infot teistele majandus- ja ettevõtlusõpetajatele (toimunud on 3 kohtumist, lisaks jooksev infovahetus). LAKi roll on info jagamine.

- **LAK koduleht** – toimus regulaarne täiendamine. Lisaks on LAK olnud tunduvalt aktiivsem Facebookis, mille kasutamise järel on info jagamine paranenud – eesmärgiks oli vähemalt 1 postitus nädalas, selle oleme täitnud. Infokirju oleme sel aastal saatnud 28, listis oli liikmeid peale listi korrastamist 1042, tänaseks on liikmeid 1371.
- **Väga hea tagasiside sai PATEE tegevus mikroettevõtete võimekuse tõstmine** - turunduse tõhustamine, mis oli välja reklaamitud kui „E-TURUNDUSE ARENGUPROGRAMM LÄÄNEMAA VÄIKEETTEVÖTETELE“. Toimus neli koolitusmoodulit ja kaks praktikapäeva. Koolituse käigus räägiti klientuuri valikust, internetiturunduse strateegilisest plaanist, internetis toimivates müügitraditsioonidest, turunduse tööriistadest, kliendi teekonnast kodulehel, sagedasematest vigadest kodulehtede loomisel ja tellimisel, turundusest sotsiaalmeedias: Facebookis, Instagramis, LinkedInis, kodulehe külastatavuse kasvatamisest läbi Google otsimootori, konkreetsetest näidetest, mis toimib ja mis mitte. Koolitajateks olid Eestis tunnustatud ettevõtjad/praktikud. Koolitavate kohtade arv oli piiratud 35-ga, kuuel arenguprogrammi päeval osales keskmiselt 27 ettevõtet päeva kohta. Saadud teadmisi rakendasid ettevõtjad kontrollitavate kodutööde näol, iga sooritatud kodutöö omas ettevõtte turundustegevuste mõttes praktilist väärtust. Kodutööde teemad: analüüs kliendi vajaduste, hirmude, alternatiivide, konkurentide lähenemiste kohta; kodulehtede optimeerimine otsingumootoritele (Google); Facebooki tasuta reklaami loomine.

LAK tegevused ettevõtluskeskkonna arendamisel ja tutvustamisel, välisinvesteeringute ligimeelitamisel

- **Järeleteeninduse** (so maakonda saabunud investeeringute hilisem toetamine avaliku sektori poolt) raames tehti järgmisi tegevusi:
 - toetati Rootsi omanikule kuuluva ettevõtte laienemist ja seadmete soetamise projekti,
 - Infrastruktuuri parendamise raames toetati Haapsalu linnavalitsust PKT projektitaotluse kohustuslike lisadokumentide koostamisel Holmil asuvate ettevõtete juurde viiva tee rajamise finantseerimiseks. Selle tegevuse raames koostati ettevõtetele või toetati ettevõtteid äriplaanide (kokku 6) koostamisel.
 - Nõustati Uuemõisa Tööstusala tehase rajamist plaaniva ettevõtte äriplaani koostamist ja MTÜ Uuemõisa Tööstusala tegevusi;
 - Otsiti lahendusi Lääne-Nigula vallas paikneva Eesti omanikele kuuluva tootmisettevõtte elektrivõimsuse ja Haapsalu paikneva Norra omanikele kuuluva tootmisettevõtte sideühenduse probleemile;
- **Investor- ja ettevõtluskonsultant** vastas 2017 aastal 12 potentsiaalse investori infopäringule ja viis läbi 5 kohtumist/visiiti: Rootsi suursaadiku ühepäevane visiit Lääne maakonnas, USA saatkonna töötajate kohtumine Läänemaa ettevõtjatega (05.05.17; 10 osalejat), Cleantech sektori ettevõtjate (FIN) visiit maakonda, esinemine Bulgaaria arendustöötajatele, ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister Urve Palo vastuvõtt maakonnas ja kohtumise ettevõtjatega.
- Konsultant valmistas ette ja viis läbi Haapsalu/Läänemaa kolmeliikmelise delegatsiooni visiidi (16.-18.02.17) sõpruspiirkonda Haningesse (Rootsi). Kohtuti linnapea, aselinnapea ja ettevõtluse edendajatega, osaleti Haninge ettevõtluspäeva üritustel. Aselinnapea leppis kokku Haapsalu ja Haninge sõpruslepingu pikendamises ja konkreetsete ühistevõtte elluviimises.
- **Kiltsi lennuvälja kasutamisest loobumise projektis** täpsustati Lennuameti tingimusi lennuliikluse kandmiseks ametlikku registrisse, koostati hanke lähteülesanne vajalikeks töödeks, et alustada väikelennukite vastuvõtuga valitud maandumisraja lõigu ulatuses. Saabunud uue informatsiooni valguses jätkati aga tegevust kogu lennuvälja ja tööstusala kasutuselevõtuks, suunaga kaasata välisinvestoreid (Hiina) ja huvitatud firmasid (Soome

kapital). Konsultant korraldas kohtumisi ning vahendas kokkuleppeid Kaitseliidu esindajatega, samuti korraldas 2018 alguses kohtumise majandus- ja taristuminister Kadri Simsoniga, kes kinnitas enda ja peaministri toetust projektile ja valmisolekut finantseerida raudtee ehitamist kuni Rohukülani.

- **LAK panustas ettevõtetele kasuliku info jagamisse**, olles üks digitaliseerimise ja IKT kasutuselevõtu propageeriva konverentsi „Tööstus Lääne-Eesti majanduskasvu allikana“ ettevalmistajatest ja läbivijatest (25.-26.5. Pärnus, 80 osalejat).
- **LAK võttis initsiatiivi TERE Kompetentsikeskuse suuremaks sidumiseks Läänemaa ettevõtjatega** ning korraldas ümarlauakohtumise HNRK-s (Tulemuseks ühe majatootja uue toote arendusidee käivitamine. LAK korraldas veel ühe suure Eesti tootmisettevõtte visiidi Haapsallu (TERE KK ja ettevõtted) ühiste tooteideede leidmiseks ning nõustas ravimuda kaevandavat ettevõtet.
- **LAK esindaja tutvustas Haapsalut** regionaalse arengu ja strateegilise planeerimise konverentsil (23.-24.10.17) St Peterburis
- **Haapsalut/Läänemaad tutvustati reklaamiga filmitootjatele** Toronto filmifestivali eriväljaandes, kus eraldi osa oli pühendatud Eestile;
- **LAK panustas suhtlusvõrgustiku väljaarendamisse**. Koostöös kodadega valmistati ette Taani ja Saksa-Balti kaubanduskodade tutvumisvisiidid, kuid need jäi ära huviliste vähesuse tõttu;
- **Viidi ellu turundustegevusi** - uuendati maakondlikku investorveebi, anti välja investorinfoga trükiseid (viies keeles – eesti, soome, vene, rootsi ja inglise) ja levitati neid Haapsalu suuremates majutusasutustes, jätkati 2015 aastal linna sissesõidule paigaldatud reklaambänneri lepingut.
- **Lisavahendite hankimiseks Läänemaa ettevõtluse edendamise, turundamise ja sihtgruppide informeerimise:**
 - **2018. aastaks kirjutas LAK 2017 sügisel uue projektitaotluse (aluseks PATEE tugiprogramm aastateks 2017-2019)** „Läänemaa PATEE 2018, mis sai positiivse hinnangu, tänu millele on aasta 2018 alguseks leping sõlmitud ja tegevused käivitunud. Jätkatakse kolme varasemalt väljavalitud teemaga ja samasuguse eelarvega.
 - **osales LAK Europe Directi avatud taotlusvoorus**, millega taotleti rahastust Europe Directi Läänemaa teabekeskuse avamiseks Läänemaal, peamise eesmärgiga aidata kaasa Euroopa Komisjoni teabevahetusele Euroopa üldsusega Läänemaal. Varasematel aastatel tegutses Europe Directi teabekeskus 2017. aasta lõpus likvideeritud maavalitsuse all. Taotlus otsustati rahuldada ja sõlmida Lääne-Eesti Arenduskeskusega kolme-aastane raamleping. Projektitaotluses on teavitustegevuste peamiste sihtrühmadena välja toodud arenduskeskuse teiste tegevuste sihtrühmad - ettevõtjad (sh ettevõtlusega alustajad ja investorid), vabaühendused ja mittetulundussektoris alustajad, kohalikud omavalitsused ning nende allasutused, noored, õpetajad ja koolide personal (juhtkond), mis võimaldab loimida Euroopa Liidu teavitustegevusi sihtrühmadele korraldatavate ürituste sisusse ja ühtlasi kasutada Europe Direct vahendeid ürituste korraldamiseks. Igal aastal sõlmitakse aastase tegevuskava elluviimiseks erileping, mille toetusmaht on 22 040 eurot, mis moodustab 50% toetuse kogumahust.
 - **Taastuenergia suuremaks kasutuselevõtuks maakonnas algatas** LAK Interreg projektiidee väljatöötamise, kaasas ettevõtjatest huvigrupi ning korraldas projektitaotluse koostamise,

Ülevaade keskuse olulisematest mittetulundusühenduste arengule suunatud projektidest ja tegevustest

KÜSK toetus 2017 aastal oli 39600 eurot

- **Kodanikualgatust ja aktiivsust toetavate seminaride tugitegevused**

Kodanikuühiskonna Sihtkapitali ehk KÜSKi rahastusel (Rahandusministeeriumi eraldatud siseriiklikud vahendid) toimus 2017. aasta jaanuarist MTÜ juhtidele mõeldud, 6 erinevast koolitusest koosnev, praktiliste teemadega arenguprogramm, mis oli mõeldud eelkõige MTÜde juhatuse liikmetele. Koolitustel osales kokku 92 inimest. Osalejate tagasiside koolitustele oli väga hea. Kolm ühendust osales programmis rohkem kui ühe liikmega ja sellisel juhul on koolituste kasutegur kindlasti suurem.

- **Ühisnädal** toimus 20.-26. novembril. 2017 aastal oli KÜSKi rahastusel toimuva nädala fookuses kõigis maakondades tunnustusüritused. Meie tunnustusüritus, toimus 23. novembril Puise Nina talus, koostöös Lääne Maavalitsuse ja Kodukant Läänemaaga. Ühiselt korraldatav üritus on end õigustanud ja tunnustuse said nii maakonna sotsiaal-, noorsootöötajad kui ka aasta isa ja kodanikuühiskonna tublid tegijaid. Kodanikuühiskonna valdkonnas andsime tunnustuse viies kategoorias: Läänemaa sädeinimene 2017; parim kodanikuühendus 2017; atraktiivseim kodanikuühenduse tegu; parim kodanikuühiskonna toetaja ja esmakordselt sel aastal tunnustasime Läänemaa vabatahtlikke.

- **Infotegevused.**

Tegutsevatele ühendustele saadeti 2017. aastal kokku 23 MTÜ uudiskirja valdkonna uudiste ja teadetega. Uudiskirjade loetavus on keskmiselt 24,7%. MTÜde infolisti on aasta jooksul lisatud 45 uue ühenduse meiliaadressid ja 31.12.2017 seisuga on infolistis 628 meiliaadressi. Nimekirja lisame nõustamisel käinud, koolitusel osalenud inimeste aadressid. Kord kvartalis saame KÜSKist info uute asutatud ühenduste kohta, neile saadame teavituse LAK tegevustest ja lisame meiliaadressid postitusnimekirja. Ka meie kodulehel on võimalus liituda uudiskirjadega.

- **Läbiviidud koolitused ja õppereisid mittetulundusühendustele 2017.aastal**

Toimus 6 koolitust/õppereisi/infopäeva 92 osalejaga.

2017 aasta nõustamismahtude tabel

Mittetulundus- ühenduste nõustamine		31.12.15	31.12.16	31.12.17
	Nõustatud mittetulundusühendusi kokku	89	134	113
	Nõustatud mittetulundusühenduse asutamist	7	15	11
	Loodud mittetulundusühenduste arv, kes kasutasid keskuse nõustamist	4	7	7

	Nõustatud mittetulundusühenduste projektide arv	22 KOP +6 KÜSKi arenguhüppe projekti +7 KÜSKi koostöövõrgustike projekti Kokku 35	KOP kevadvoorus 8 projekti ja sügisvoorus 6 projekti, KÜSKi projekte 4 ja LEADER projekte 5 Kokku 23	KOP kevadvoorus 8 projekti ja sügisel 5 projekti, KÜSKi projekte 12, LEADER projekte 6 Kokku 31
	Neist rahastatud projekte	KÜSKi 4 arenguhüppe projektist sai rahastuse 1, KOPi projektidest rahastati 12 projekti.	2016.aastal sai minu poolt nõustatud 11 projekti rahastust summas 140700 (KOP, LEADER)	KOPi kevadvoorus projektidest sai rahastuse 5 projekti, LEADER projektidest 2 projekti

- **Hinnang mittetulundusühenduste nõustamisele**

Võrreldes 2016. aastaga on nõustamiste arv langenud ligikaudu 15%, languse üheks põhjuseks on kindlasti maakonna piiride muutus ja selle mõju oli tunda juba sügise alguses. Vabaühendusi mõjutas suuresti 2017. aastal omavalitsuste ühendamise, oli palju ühendusi, kes jäid kuni valimiseni ooteseisu ja ei tahtnud oma arengu ja tulevikuga tegelda.

Kuna 2017.aasta I poolaastal sai kaasajastud ka vabaühendustele mõeldud nõuandeportaal MAKIS, tänu sellele saavad paljudele küsimustele ühendused vastuse portaalist ja isikliku nõustamise vajadus kindlasti väheneb.

Ka sel aastal olid nõustamisel tähtsad teemad põhikirjade muudatused ja juriidilised küsimused seoses juhatuse liikmete vahetusega. Seoses uute rahastusvõimaluste avanemisega on ühendused muutunud aktiivsemaks leidmaks endale sobivaid rahastusvõimalusi. Kuna vabaühenduste võimekust ei mõõdetata rahastatud projektide järgi, vaid omatulu teenimise järgi, siis keskendub konsultant jätkuvalt nõustamisel ühenduste võimalustele omatulu teenimiseks. Ühenduste liikmed vajavad ka individuaalset koolitust projekti kirjutamise põhitõdedes.

2016 aasta jooksul asutati Läänemaal 38 uut vabaühendust ja 2017 aastal oktoobri lõpu seisuga oli selleks arvuks 34.

29.12.2017 on uutes piirides Läänemaal Äriregistri andmetel registreeritud 531 MTÜ-d, (sh garaaži- ja korteriühistud) ja 318 tavalist mittetulundusühingut. (2016. aastal olid need arvud järgmised: 831 ja 515 tavalist mittetulundusühingut). Sihtasutusi on 2017 registreeritud 14, (2016.aastal oli 18). Vähenemine tuleneb Lääne maakonna piiride muutusest.

Suhtarvud

	31.12.2017. a	13.06.2017. a
Maksevõime üldine tase	5,21	5,19
Võõrkapitali ja omakapitali suhe	0,24	0,24

Suhtarvude arvutamise metoodika:

Maksevõime üldine tase = käibevara/lühiajalised kohustused

Võõrkapitali ja omakapitali suhe = võõrkapital/omakapital

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	13.06.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	3 713	800	
Nõuded ja ettemaksed	80 654	0	2
Kokku käibevarad	84 367	800	
Kokku varad	84 367	800	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	16 180	154	4
Kokku lühiajalised kohustised	16 180	154	
Kokku kohustised	16 180	154	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	4 807	800	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	-4 978	0	
Aruandeaasta tulem	68 358	-154	
Kokku netovara	68 187	646	
Kokku kohustised ja netovara	84 367	800	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	13.06.2017 - 31.12.2017	13.06.2017 - 13.06.2017	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	116 410	0	5
Tulu ettevõtlusest	1 000	0	
Kokku tulud	117 410	0	
Kulud			
Mitmesugused tegevuskulud	-20 390	-128	
Tööjõukulud	-25 368	0	6
Muud kulud	-3 294	-26	
Kokku kulud	-49 052	-154	
Põhitegevuse tulem	68 358	-154	
Aruandeaasta tulem	68 358	-154	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	13.06.2017 - 31.12.2017	13.06.2017 - 13.06.2017
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	68 358	-154
Korrigeerimised		
Muud korrigeerimised	-4 825	0
Kokku korrigeerimised	-4 825	0
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-80 654	0
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	16 027	154
Kokku rahavood põhitegevusest	-1 094	0
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud sihtkapital	4 007	800
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	4 007	800
Kokku rahavood	2 913	800
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	800	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus	2 913	800
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 713	800

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
Aruandeaasta tulem		-154	-154
Asutajate ja liikmete sissemaksed	800		800
13.06.2017	800	-154	646
Aruandeaasta tulem		68 358	68 358
Muud muutused netovaras	4 007	-4 824	-817
31.12.2017	4 807	63 380	68 187

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsarvestuse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid) ning selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid ning "Avaliku sektori finantsaruandluse ja arvestuse juhendis" sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Finantsvarad

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel SEB pangas olevaid rahalisi vahendeid.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuva nõude on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille korral kajastatakse sihtfinantseerimise tulu ja selle arvel tehtud kulu. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega).

Tulud

Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kulud

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	3 983	3 983	
Ostjatelt laekumata arved	3 983	3 983	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	6 028	6 028	3
Muud nõuded	62 076	62 076	
Viitlaekumised	62 076	62 076	
Ettemaksed	8 567	8 567	
Tulevaste perioodide kulud	8 367	8 367	
Muud makstud ettemaksed	200	200	
Kokku nõuded ja ettemaksed	80 654	80 654	
	13.06.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	0	0	
Muud nõuded	0	0	
Viitlaekumised	0	0	
Ettemaksed	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	0	0	
Muud makstud ettemaksed	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	0	0	

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2017		13.06.2017	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	3	0	0
Üksikisiku tulumaks	0	1 820	0	0
Sotsiaalmaks	0	3 439	0	0
Kohustuslik kogumispension	0	212	0	0
Töötuskindlustusmaksed	0	262	0	0
Ettemaksukonto jääk	6 028		0	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	6 028	5 736	0	0

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	10 169	10 169	
Võlad töövõtjatele	275	275	
Maksuvõlad	5 736	5 736	3
Kokku võlad ja ettemaksed	16 180	16 180	

	13.06.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	154	154	
Võlad töövõtjatele	0	0	
Maksuvõlad	0	0	3
Kokku võlad ja ettemaksed	154	154	

Lisa 5 Annetused ja toetused (eurodes)

	13.06.2017 - 31.12.2017	13.06.2017 - 13.06.2017
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	21	0
Kodanikuühiskonna Sihtkapital	18 200	0
EAS toetus projektile Nõustamine maakondlikes Arenduskeskustes	18 671	0
EAS toetus projektile Regionaalne investorteenindus Pärnu-, Saare-, Hiiu- ja Läänemaal	42 642	0
EAS toetus projektile PATEE 2017	36 876	0
Kokku annetused ja toetused	116 410	0
sh eraldi riigieelarvest	98 210	0

Rahalised ja mitterahalised annetused		
--	--	--

	13.06.2017 - 31.12.2017	13.06.2017 - 13.06.2017
Rahaline annetused	116 410	0
Kokku annetused ja toetused	116 410	0

Lisa 6 Tööjõukulud

(eurodes)

	13.06.2017 - 31.12.2017	13.06.2017 - 13.06.2017
Palgakulu	18 947	0
Sotsiaalmaksud	6 404	0
Muud	17	0
Kokku tööjõukulud	25 368	0
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5	0

Lisa 7 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

13.06.2017 - 31.12.2017	Ostud
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	119
13.06.2017 - 13.06.2017	Ostud
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	13.06.2017 - 31.12.2017	13.06.2017 - 13.06.2017
Arvestatud tasu	3 728	0

Sihtasutust juhib 9 liikmeline nõukogu kellele aruandeperioodil tasu ei makstud. Igapäevase juhtimisega tegeleb juhatuse liige- tegevjuht. Aruandeperioodil oli sihtasutuse juhatuse liikmeks Hele Leek-Ambur kes ettevõttest tasu ei saanud. Tegevjuhina jätkas aruandeperioodil novembris ühendatud SA Läänemaa Arenduskeskus juhataja Andres Huul, kellele maksti töötasu 3728 eurot.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 10.08.2018

Sihtasutus Lääne-Eesti Arenduskeskus (registrikood: 90013874) 13.06.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANU KIKAS	Juhatuse liige	13.08.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Läänemaa nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Läänemaa (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2017 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2017 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus (juhul kui neid esineb).

/digitaalselt allkirjastatud/

Merike Kiisk

Vandeauditori number 117

AMC Audit OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 34

Priisle tee 8-62, Tallinn, Harju maakond, 13914

13.08.2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Lääne-Eesti Arenduskeskus (registrikood: 90013874) 13.06.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MERIKE KIISK	Vandeaudiitor	13.08.2018

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid	94992	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5028021
E-posti aadress	anu.kikas@gmail.com